

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı 12237
Tarih 14.06.2021

47203

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.06.2021

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Bilindiği üzere Abdullah Öcalan ve Yüksek Güvenlikli İmralı Cezaevi'nde kalan diğer mahpuslar yasal avukat görüş hakkını kullanamamaktadırlar. 2011 yılından itibaren avukat görüşüne getirilen kısıtlamaların ardından çözüm süreci çerçevesinde gerçekleştirilen görüşmelerin de 2015 yılında son bulmasıyla uzun süreli bir tecrit dönemi başlamıştır. Bundan 2 yıl evvel tarafınızın **"Daha önce verilen kısıtlama kararları söz konusuydu. Bu kısıtlama kararları kaldırıldı. Görüşme yasağına ilişkin bu kararlar kaldırıldı ve görüşme imkânı getirildi. Hukuken bu konudaki engeller kalktıktan sonra avukatının görüşme imkânı da hukuken söz konusu olmuştur."** açıklaması ile İmralı Cezaevi'ndeki yasaklama kaldırılmıştı. Yine Tarafınızın Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi üyelerini kabulünün ardından gazetecilere yaptığı açıklamada; Türkiye'nin, cezaevleri, özgürlükler konusunda Avrupa Konseyi ve uluslararası sözleşmeler çerçevesindeki her türlü yükümlülüğü yerine getiren ülke olduğu vurgulanmış ve "Hiçbir şekilde hiçbir kişinin keyfi tutumunu asla kabul edemeyiz, bu konuda hak ihlaline izin veremeyiz. Bu konularda adli, idari soruşturmalar yapılmakta, varsa ihlaller, kötü, keyfi uygulamalar, gerekli müeyyideler yapılmaktadır" ifadeleri yer almıştır. İmralı Cezaevi'ne dair yasak kararının kaldırıldığı, avukatların Abdullah Öcalan ile görüşme yaptıklarına dair açıklamada ayrıca "Biz işkence, kötü muameleye sıfır tolerans anlayışıyla çıkmış, özgürlükçü, demokrasiyi geliştiren bir anlayışla yola devam edeceğiz. Bu konudaki eleştiri ya da önerileri de dikkatle takip edeceğiz." denmiştir. 27 Temmuz 2011 tarihinden itibaren avukatların yaptıkları haftalık başvuru talepleri reddedilirken, ilkin açlık grevleri sürecinde 22 Nisan 2019'da Abdullah Öcalan ile bir görüşme yapılmış olup bu görüşmeyi 2 Mayıs 2019, 22 Mayıs 2019, 12 Haziran 2019, 18 Haziran 2019, 7 Ağustos 2019 tarihli görüşmeler izlemiş,

ardından ise görüşmeler yeniden kesilmiştir. Son dört yılda ise 11 Eylül 2016, 12 Ocak 2019, 5 Haziran 2019 olmak üzere üç aile görüşü sağlanmıştır. Bilindiği üzere Öcalan'dan 27 Nisan 2020 tarihinden sonra uzunca bir müddet haber alınamamış, yüzyüze görüşme talepleri de reddedilmiştir. 25 Mart 2021'de ise kardeşi ile beş dakikalık telefon görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Yine İmralı Cezaevinde bulunan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri, telefon görüşme haklarını kullanmak üzere savcılıklara çağırılmışlardır. Abdullah Öcalan'ın kardeşi ile yapmakta olduğu görüşme, çok kısa süre sonra kesintiye uğramış ve görüşmeye devam edilememiştir. Hamili Yıldırım'ın da görüşmesi oldukça kısa sürmüş ancak Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş'ın görüşmesi, tecrit koşullarına karşı protesto olarak görüşe çıkmadıkları beyan edilerek gerçekleşmemiştir.

Mevcut durum AİHS 6. maddesindeki adil yargılanma hakkının da ihlali anlamına gelmektedir. Zira Abdullah Öcalan'ın düzenli olarak takip edilmesi gereken hukuki süreçleri ile disiplin yargılamalarının sürdüğünden avukat görüşüne izin verilmemesi adil yargılanma hakkının açık ihlalidir.

Yine uluslararası sözleşmelerde, "Bütün mahpuslar avukatlarıyla görüşme hakkına sahiptir ve cezaevi yetkilileri mahpuslara avukatlarıyla görüşmeleri için uygun olanakları sağlamalıdır" maddesinin ihlal edilmekte, ayrıca yasalarda yer alan 15 günde bir kez ve on dakika ailesi ile telefonla görüşme yapma hakkının uygulanmamaktadır. Üstelik tecrit sebebiyle yaşadığı hukuksuz duruma ilişkin olarak herhangi bir başvuru mekanizmasını da kullanamamaktadır. Diğer yandan Bakanlığınızda İmralı Cezaevi'ne yapılan kaç başvurunun reddedildiğine ilişkin sorular da yanıtsız bırakılmaktadır. Ayrıca bu hukuksuz durumun sonlandırılmasına dair çeşitli cezaevlerinde süregiden açlık grevleri 200 üncü günündedir. Fakat bu açlık grevlerinin sebebi olan taleplerin yerine getirilmesine dair bir adım atılmamış olması da toplumsal kaygıları artırmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 27 Temmuz 2011 tarihinden itibaren Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından görüşme için kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvurulardan kaç hangi gerekçelerle reddedilmiştir? İstatistikî ve kronolojik veriler mevcut mudur? Varsa kamuoyu ile paylaşır mısınız?
- 2- Yine 7 Ağustos 2019 tarihinden itibaren Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından görüşme için kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvurular hangi gerekçelerle reddedilmiştir?
- 3- 5 Haziran 2019 tarihinden itibaren Abdullah Öcalan'ın kaç aile görüş başvurusu reddedilmiştir?

47203

- 4- Abdullah Öcalan ve İmralı Cezaevinde kalan mahpusların toplam kaç telefon görüş hakkı engellenmiştir? Yine Abdullah Öcalan, Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş aileleriyle toplam kaçar defa telefon ile görüştürülmüştür? Tarihler ve konuşma sürelerine göre veriler ne şekildedir?
- 5- İmralı Cezaevinde kalan Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş açısından da görüş yasağı devam etmekte olup, avukatları tarafından yapılan kaç görüş başvurusu reddedilmiştir?
- 6- Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş ile en son hangi tarihte görüşülmüştür?
- 7- Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş'ın aile ziyaretleri en son hangi tarihte gerçekleşmiştir?
- 8- Bundan 2 yıl evvel yaptığınız açıklamanızda mahpusların yasal haklarından yararlanması gerektiği vurgulanmış ve bu bağlamda ziyaret haklarına dair yasakların kalktığı yönünde bir açıklama yapılmış olmasına mukabil neden bu görüşmeler yeniden yasak kapsamına alınmıştır?
- 9- İmralı Cezaevi'ne yönelik avukat başvurularının kabul yahut red kararları size mi aittir?
- 10- Yasak kararının kaldırılmasına yönelik açıklamanız neden geçerliliğini korumamaktadır?
- 11- İmralı Cezaevine yapılan avukat görüş başvurularının reddedilmesi kararı kim tarafından alınmaktadır? Bu karar merkezi bir karar mıdır?
- 12- Tüm cezaevleri aynı mevzuat ve kurallarla yönetilmiyor mu? Neden İmralı Cezaevinde kalan mahpuslara mevzuat uygulanmamaktadır? Bu hukukta ikili bir sistem yaratmıyor mu? Hukukun uygulanmamasının yaratacağı toplumsal kırılganlık neden göz ardı ediliyor?
- 13- Abdullah Öcalan'ın ailesi ile gerçekleşen telefon görüş hakkı neden süresinden evvel kesilmiştir ve sonra devam ettirilmemiştir?
- 14- Adil yargılanma ve savunma hakları engellenen Abdullah Öcalan ve İmralı Cezaevinde kalan Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş'ın maruz kaldığı hukuksuzlukta ısrarın gerekçesi nedir? Bahse konu hukuksuz durumun ortadan kaldırılması ve avukat görüş hakkının sağlanması ne zaman gündeminizde olacaktır?
- 15- İmralı Cezaevinde uygulanan tecride dair kamuoyuna detaylı bir açıklama yapacak mısınız?
- 16- Cezaevlerinde bugün itibariyle 200 üncü gününde olan açlık grevlerine ilişkin taleplerin karşılanması noktasında bir girişiminiz olacak mıdır?
- 17- 200 gündür devam eden açlık grevleri karşısında Bakanlığınız neden sessiz kalmaktadır?

47203

- 18- Türkiye’de cumhuriyet tarihi müddetince Abdullah Öcalan’a uygulanan avukat ve aile görüşünün engellenmesi, telefon, mektup, faks gibi diğer iletişim kanallarının işletilmemesi pratiği başka mahpuslara da uygulanmış mıdır? Şayet benzer bir uygulama gerçekleştiyse kim için uygulanmış ve hangi hakları ne kadarlık sürelerle askıya alınmıştır?